

Udenrigsministeriet

Folketingets Finansudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag	Journalnummer	Kontor	Dato
	104.Zimbabwe.86	AFR	5. juni 2009

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2009 afgives tilsagn på 50,0 mio. kr. i overgangsstøtte til Zimbabwe.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2009 opførte bevilling på 50,0 mio. kr. til § 06.32.08 Øvrig bistand.

- b. **Baggrund**
Zimbabwes indbyggertal skønnedes i 2005 at være omkring 13 mio., men omfattende migration har reduceret antallet betydeligt. Den langfristede offentlige udlandsgæld opgjordes i 2005 til USD 3,2 mia. Alene til Verdensbanken, IMF og Den Afrikanske Udviklingsbank har Zimbabwe udestående restancer på gamle lån på USD 1,2 mia. Zimbabwes bruttonationalindkomst pr. indbygger er for 2005 beregnet til USD 340. Realvæksten i BNP pr. indbygger udgjorde -7,3 pct. i 2006, og den gennemsnitlige realvækst var -2,7 pct. for perioden 1990-2006. Den negative økonomiske udvikling har ført til et næsten totalt kollaps i såvel det private marked som de offentlige serviceydelser. Kun omkring 10 pct. af produktionskapaciteten vurderes pt. at fungere.

Projektbeskrivelse

Det overordnede formål er at støtte den indledte reform- og demokratiseringsproces i Zimbabwe, som den nye overgangsregering har formuleret på basis af den Globale Politiske Aftale af september 2008. Zimbabwe er præget af dyb politisk, økonomisk, social og humanitær krise. Med etablering af en overgangsregering i februar 2009 bestående af de tre største partier er der skabt en grundlæggende ny situation med en god mulighed for at støtte de demokratiske kræfter i overgangsregeringen og deres reformbestræbelser.

Regeringen har i marts 2009 formuleret en krise- og genopbygningsplan og i maj konkretiseret denne i en "100 dages plan", hvor man forsøger at målrette og fokusere den samlede regeringsindsats yderligere.

Dansk støtte til reformprocessen ydes i samarbejde med andre internationale donorer som en koordineret støtte til regeringens krise- og genopbygningspolitik inden for tre indsatsområder:

A) Fødevarerikkerhed og forbedring af indkomstmuligheder for småbrug
I 2008-09 modtog omkring 7 mio. mennesker i Zimbabwe (svarede til 70 pct. af befolkningen) fødevarer støtte som følge af en fejlslagen landbrugspolitik og økonomisk politik. Zimbabwes regerings topprioritet for plantesessionen 2009-10 er at garantere rettidigt input af såsæd og kunstgødning, som kan sikre en optimal fødevarerproduktion. Den danske støtte vil sammen med andre bidrag facilitere fælles indkøb og distribution af såsæd og kunstgødning til 600.000 småbrug samt teknisk assistance, kapacitetsopbygning og støtte til indkomstfremmende landbrugsaktiviteter.

B) Støtte til undervisningssektoren

Overgangsregeringen og den nye undervisningsminister tilstræber at sikre undervisning af alle grundskoleelever uanset social og økonomisk status. I samarbejde med FN's Børnefond (UNICEF) og en række andre donorer vil den danske støtte fokusere på anskaffelse af undervisningsmateriale til 250 grundskoler. Som modydelse for at modtage undervisningsmateriale garanterer skolerne i samarbejde med de lokale skolekomiteer, at 25 pct. af skolens økonomisk svageste elever får friplads og dermed garanteres undervisning.

C) Støtte til NGO'er og civilsamfundsgrupper

Der vil blive ydet støtte til involvering af civilsamfundsgrupper i overvågning af den Globale Politiske Aftale samt fremme af demokrati og menneskerettigheder, aktiv deltagelse i revision af forfatningen og den nationale forsoningsproces. Gennemførelse af den Globale Politiske Aftale vil i vid udstrækning være betinget af en aktiv medvirken fra de hårdt pressede civilsamfundsgrupper.

For alle komponenternes vedkommende kanaliseres de danske midler uden om regeringssystemet i parallelle systemer. Dette gøres for at sikre direkte støtte til målgrupperne samt for at undgå mulig politisk skævvridning.

Budget

Det samlede budget andrager 50,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Fødevarerikkerhed	25,0 mio. kr.
Støtte til undervisningssektoren	10,0 mio. kr.
Støtte til civilsamfund	10,0 mio. kr.
<u>Andet (bl.a. forventes yderligere civilsamfundsaktiviteter)</u>	<u>5,0 mio. kr.</u>

I alt 50,0 mio. kr.

Tilsagnet vil blive afholdt med 50,0 mio. kr. under § 06.32.08.60.
Stabilisering og konfliktforebyggelse.

Væsentlige risikoelementer

Den politiske forsoning og økonomiske genopbygning af Zimbabwe bygger på et "fornuftsægteskab" mellem politiske ærkefjender og er en vanskelig opgave. Men med overgangsregeringen er der skabt et udgangspunkt for en positiv demokratiseringsproces, såfremt parterne er indstillet på at indgå kompromiser og overkomme tidligere modsætningsforhold. Specielt er det vigtigt, at de mest konservative kræfter i regeringen, sikkerhedsapparatet samt Zanu-PF motiveres til at acceptere gennemførelse af politiske, økonomiske og juridiske reformer. Lykkes reformprocessen ikke, kan der skitseres et politisk scenarium, hvor den gamle magtdeling i værste fald fastfryses uden forbedringer for den brede befolkning, opløsning af overgangsregeringen og hvor demokratiske og politiske rettigheder og menneskerettigheder trædes afgørende under fode.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 33 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2009 afgives tilsagn på 50,0 mio. kr. i overgangsstøtte til Zimbabwe.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2009 opførte bevilling på 50,0 mio. kr. til § 06.32.08 Øvrig bistand.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.